

A leírás apropói

KÖNYVKRITIKA - LXIV. évfolyam, 2. szám, 2020. január 10.

Szijj Ferenc: Igazi nevek. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2019, 139 oldal 2699 Ft

Szijj a kötet végén megjegyzi, hogy a szövegek és a megidézett műalkotások nem egymás illusztrációi, és valóban elkerüli ezt a leegyszerűsítő viszonyt. Ehelyett minden esetben konkrét és egyedi kapcsolatot teremt adott szöveg és a hozzá adott mű, művész, vagy téma között. A Távolképek című vers alapmotívuma ég és föld viszonyának „nehézkedése” / „szorítása” és egyszerűsége, a táj 1.0 emberek nélkül. Eme banalitás szétírása odáig jut, hogy „a hólepte föld és az ég egy és ugyanaz, és csak a csupasz / fák túszerajza választja el őket”, az erről készült képet pedig „meg / is lehetne fordítani, ha a fényképész nem tiltakozna”. Ezt a képet Pecsics Mária készítette, Cultura című fotósorozatához. Pőre szántóföldeket ábrázol, némelyik téli képen pedig valóban eltűnik a határ a két közeg között. Szijj nem pusztán metaforizálja ezt, hanem új attribútumokat és lehetőségeket épít a fotókkal közös motívumra, és ez olyan termékenynek bizonyul, hogy a fotó értelmezéséhez gyakorlati ötletei is támadnak.